

21994A1223(05)

L 336/40

ОФИЦИАЛЕН ВЕСТНИК НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

23.12.1994

СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА САНИТАРНИТЕ И ФИТОСАНИТАРНИТЕ МЕРКИ

СТРАНИТЕ ЧЛЕНКИ,

потвърждавайки намерението си нито една страна членка да не бъде възпрепятствана да приема или прилага мерките, необходими за защита на живота и здравето на хората и на животинския или растителния свят, при условие, че тези мерки не се прилагат по начин, представляващ спорна или неоправдана дискриминация между страните членки, в които преобладават същите условия, или прикрити ограничения на международната търговия;

желаейки да подобрят човешкото здраве, здравето на животните и фитосанитарните условия във всички страни членки;

съзнавайки, че санитарните и фитосанитарните мерки често се прилагат на основата на двустранни споразумения или протоколи;

стремейки се да създадат международна рамка от правила и разпоредби, които да ръководят разработването, приемането и прилагането на санитарни и фитосанитарни мерки, за да бъдат сведени до минимум техните отрицателни влияния върху търговията;

отчитайки важния принос, който международните стандарти, указания или препоръки могат да имат в тази насока;

желаейки да насърчат използването на хармонизирани санитарни и фитосанитарни мерки между страните членки, въз основа на международни стандарти, указания или препоръки, разработени от съответните международни организации, включително и от Комисията по *Codex Alimentarius*, Международното бюро по епизоотии и съответните международни и регионални организации, работещи в рамките на Международната конвенция за растителна защита, без да се изисква от страните членки да променят необходимото им ниво за защита на живота и здравето на хората или на животните, или на растенията;

съзнавайки, че развиващите се страни членки могат да срещнат особени трудности при съблюдаването на санитарните и фитосанитарните мерки на страните вносителки и като следствие на това при достъпа до пазарите, а също така при формулирането и прилагането на санитарни и фитосанитарни мерки на собствената си територия и желаейки да ги подпомогнат в усилията им в тази насока;

и в желанието си да разработят правила за прилагане на разпоредбите на ГАТТ (1994), отнасящи се до използването на санитарни и фитосанитарни мерки, по-конкретно на разпоредбите в член XX б) ⁽¹⁾.

С НАСТОЯЩОТО СЕ СПОРАЗУМЯХА, КАКТО СЛЕДВА:

Член 1

Общи разпоредби

1. Това споразумение се прилага за всички санитарни и фитосанитарни мерки, които могат пряко или косвено да окажат влияние на международната търговия. Подобни мерки следва да бъдат разработени и прилагани в съответствие с разпоредбите на това споразумение.
2. За целите на това споразумение следва да се прилагат определения, съдържащи се в Приложение А.
3. Приложенията са неразделна част от това споразумение.
4. Нито един от текстовете в това споразумение не бива да накърнява правата на страните членки, съгласно разпоредбите на Споразумението за техническите пречки пред търговията, относно мерки, извън обсега на настоящото споразумение.

Член 2

Основни права и задължения

1. Страните членки имат право да въвеждат санитарни и фитосанитарни мерки, необходими за опазване на живота и здравето на хората, животните или на растенията, ако тези мерки не са в нарушение на разпоредбите на настоящото споразумение.
2. Страните членки следва да гарантират, че всяка санитарна и фитосанитарна мярка се прилага само доколкото е необходима за защита на живота и здравето на хората, животните или на растенията, основава се на научни принципи и не се предприема без наличието на достатъчно научни доказателства, освен в случаите, предвидени в чл. 5, ал. 7.
3. Страните членки следва да гарантират, че техните санитарни и фитосанитарни мерки няма произволно или необосновано да дискриминират страните членки, в които преобладават еднакви

⁽¹⁾ В настоящото споразумение позоваването на член XX б) включва и отнасящите се към него разпоредби.

или сходни условия, включително и между собствената им територия и тази на други страни членки. Санитарните и фитосанитарните мерки няма да се прилагат по начин, който прикрито би ограничил международната търговия.

4. Приема се, че санитарните и фитосанитарните мерки, които отговарят на съответните разпоредби на настоящото споразумение, са в съответствие със задълженията на страните членки съгласно ГАТТ (1994), отнасящи се до използването на санитарни и фитосанитарни мерки, по-конкретно разпоредбите на чл. XX б).

Член 3

Хармонизиране

1. За да бъдат хармонизирани санитарните и фитосанитарните мерки на възможно най-широка основа, страните членки следва да съобразяват своите санитарни и фитосанитарни мерки с международните стандарти, указания или препоръки, когато такива съществуват, освен при наличието на други разпоредби в това споразумение и по-конкретно в алинея 3.

2. Санитарните и фитосанитарните мерки, които са съобразени с международните стандарти, указания или препоръки, следва да се считат за необходими за опазване на живота и здравето на хората, на животните или на растенията и за съвместими със съответните разпоредби на настоящото споразумение и ГАТТ (1994).

3. Страните членки могат да въвеждат или прилагат санитарни и фитосанитарни мерки, които да доведат до по-висока степен на санитарна и фитосанитарна защита в сравнение с тази, постигната чрез мерки на основата на съответните международни стандарти, указания или препоръки, при наличието на научна обосновка или като следствие от степента на санитарна и фитосанитарна защита, преценена от страната членка като подходяща съгласно съответните разпоредби в член 5, алинеи от 1 до 8 ⁽¹⁾. Независимо от горепосоченото, всички мерки, довели до степен на санитарна и фитосанитарна защита, която се различава от евентуално постигнатата чрез въвеждането на мерки, отговарящи на международните стандарти, указания или препоръки, не трябва да бъдат несъвместими с всяка друга разпоредба на това споразумение.

⁽¹⁾ За целите на чл. 3, ал. 3 научна обосновка съществува, ако на базата на изследване и преценка на наличната научна информация, в съответствие с отнасящите се до това разпоредби от настоящото споразумение, страна членка реши, че съответните международни стандарти, указания и препоръки не са достатъчни за постигане на необходимата степен на санитарна или фитосанитарна защита.

4. Страните членки следва да участват пълноценно, според своите възможности, в съответните международни организации и техните спомогателни органи, по-конкретно Комисията по *Codex Alimentarius*, Международното бюро по епизоотии и международните и регионалните организации, работещи в изпълнение на Международната конвенция за растителна защита, да насърчават, в рамките на тези организации, развитието и периодичния преглед на стандартите, насоките и препоръките, отнасящи се до всички аспекти на санитарните и фитосанитарните мерки.

5. Комитетът по санитарните и фитосанитарните мерки, посочен в чл. 12, алинеи от 1 до 4 (наричан в това споразумение „Комитетът“), следва да разработи процедура за осъществяване на контрол върху процеса на международно хармонизиране и да координира усилията в тази насока със съответните международни организации.

Член 4

Равностойност

1. Страните членки следва да приемат санитарните или фитосанитарните мерки на други страни членки като равностойни, дори когато тези мерки се различават от собствените им или от мерките, използвани от други страни, търгуващи със същите стоки, ако страната износител обективно докаже пред страната вносител, че мерките осигуряват необходимото ниво на санитарна или фитосанитарна защита. За тази цел следва да се предостави разумен достъп, при поискване, на страната вносител за инспектиране, проверка и други необходими процедури.

2. При поискване страните членки следва да започнат консултации с оглед постигане на двустранни и многостранни споразумения за зачитане равностойността на конкретните санитарни или фитосанитарни мерки.

Член 5

Оценка на риска и определяне на подходящо ниво на санитарна или фитосанитарна защита

1. Страните членки следва да гарантират, че техните санитарни или фитосанитарни мерки са в съответствие, съобразно обстоятелствата, с оценката на рисковете за живота и здравето на хората, на животните или на растенията, като вземат предвид методите за оценка на риска, разработени от съответните международни организации.

2. При оценката на рисковете страните членки следва да отчитат: наличните научни доказателства; подходящите процеси и производствени методи; съответните методи за инспекция, подбор на извадки и проверка; преобладаващите специфични болести или вредители; съществуването на райони, свободни от болести или вредители; съответните екологични условия и околна среда; наложена карантина или друго третиране.

3. При оценяването на риска за живота и здравето на животинския или растителния свят и определяне на мерките, подлежащи на прилагане, за постигане на подходящо ниво на санитарна или фитосанитарна защита срещу такъв риск страните членки следва да вземат предвид като съотносими икономически фактори: потенциалната вреда с оглед на загуби от производство или продажби в случай, че възникнат, развият се и се разпространяват болест или вредители; разходите по осъществяването на контрол или унищожаването на болестта или вредителите на територията на страната вносител; и съответната рентабилност на алтернативни подходи за ограничаване на рисковете.

4. При определяне на подходящо ниво на санитарна или фитосанитарна защита страните членки следва да се ръководят от целта за свеждане до минимум на отрицателните последици за търговията.

5. С цел постигане на последователност при прилагането на концепцията за подходящо ниво на санитарна или фитосанитарна защита от рисковете за живота и здравето на хората, животните или растенията всяка страна членка следва да избягва спорни или необосновани различия в нивото на защита, снетено за подходящо в различни ситуации, ако подобни различия доведат до дискриминация или прикрито ограничаване на международната търговия. Страните членки трябва да си сътрудничат в Комитета в съответствие с член 12, алинеи 1, 2 и 3 за разработване на указания, подпомагащи практическото прилагане на тази разпоредба. При разработването на указанията Комитетът ще отчита всички съотносими фактори, включително специфичния характер на рисковете за здравето, на които хората доброволно се подлагат.

6. Без да се ограничава действието на член 3, алинея 2, при въвеждане или прилагане на санитарни или фитосанитарни мерки за постигане на необходимото подходящо ниво на санитарна или фитосанитарна защита, страните членки следва да гарантират, че тези мерки не са по-рестриктивни за търговията от необходимото, за да се постигне подходящо ниво на санитарна или фитосанитарна защита, като се отчита техническата и икономическата осъществимост ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ За целите на член 6, алинея 5 една мярка е по-рестриктивна за търговията, отколкото се изисква, ако не съществува друга възможна мярка, при отчитане на техническата или икономическата осъществимост, която осигурява необходимата степен на санитарна или фитосанитарна защита и ограничава търговията в по-малка степен.

7. В случаите, когато съответните научни доказателства не са достатъчни, страната членка може временно да предприеме санитарни или фитосанитарни мерки въз основа на съответната налична информация, включително такава, предоставена от съответните международни организации, както въз основа на информацията относно санитарни или фитосанитарни мерки, прилагани от други страни членки. При такива обстоятелства страните членки следва да положат усилия за получаване на допълнителна информация, необходима за по-обективна оценка на риска, и да преразгледат санитарната или фитосанитарната мярка в разумно обосновани срокове.

8. Когато страна членка има основания да счита, че определена санитарна или фитосанитарна мярка, въведена или прилагана от друга страна членка, ограничава или би могла потенциално да ограничи износа ѝ и че мярката не се основава на съответните международни стандарти, указания или препоръки, или че такива стандарти, указания или препоръки не съществуват, може да поиска обяснение за причините за подобни санитарни или фитосанитарни мерки и следва да бъде предоставено обяснение от страната, прилагаща мярката.

Член 6

Приспособяване към регионалните условия, включване на райони, свободни от вредители или болести, и райони с ниска степен на разпространение на вредители или болести

1. Страните членки следва да осигурят съответствието на своите санитарни или фитосанитарни мерки със санитарните или фитосанитарните характеристики на района — независимо дали става дума за цялата страна, част от страната или няколко страни или части от няколко страни — където е бил създаден продуктът и за които е предназначен. При оценката на санитарните или фитосанитарните характеристики на даден район страните членки следва да имат предвид, в частност, степента на разпространение на конкретни болести и вредители, наличието на програми за унищожаване или контрол и приложимите критерии или указания, които могат да бъдат създадени от съответните международни организации.

2. По-конкретно страните членки следва да приемат концепциите за райони, свободни от вредители и болести, и райони с ниска степен на разпространение на вредители и болести. Определянето на подобни райони следва да се основава на фактори, като география, екосистеми, епидемиологична защита и ефективността на санитарния или фитосанитарния контрол.

3. Страните износителки, които претендират, че дадени райони на тяхна територия са свободни от вредители и болести или с ниска степен на разпространение на вредители и болести, следва да предоставят необходимите доказателства за това, за да докажат

обективно на страната вносител, че тези райони са и ще продължат да бъдат райони, свободни от вредители или болести, или съответно райони с ниска степен на разпространение на вредители или болести. За тази цел трябва да се осигури приемлив достъп при поискване на страната вносител за инспектиране, проверка и други подходящи процедури.

Член 7

Прозрачност

Страните членки следва да нотифицират промени в санитарните или фитосанитарните мерки и да предоставят информация за техните санитарни или фитосанитарни мерки в съответствие с разпоредбите на Приложение Б.

Член 8

Контрол, инспектиране и процедури за одобряване

Страните членки следва да съблюдават разпоредбите на Приложение В при осъществяването на контрол, инспектиране и процедури за одобряване, включително и на националните системи за одобряване използването на добавки или установяване на допустими норми за замърсяване на храната, напитките или фуражите и да гарантират чрез други начини, че техните процедури не са несъвместими с разпоредбите на това споразумение.

Член 9

Техническа помощ

1. Страните членки се споразумяват да улесняват предоставянето на техническа помощ за други страни членки, особено на развиващите се страни членки, или на двустранна основа или чрез съответните международни организации. Подобна помощ може, в частност, да бъде свързана с технологии за преработка, изследователска работа и инфраструктура, включително създаването на национални регулиращи органи, и може да бъде под формата на съвети, кредити, дарения и стипендии, включително за целите на търсене на техническа експертиза, обучение и оборудване, които да позволяват на тези страни да се приспособят към и да съблюдават санитарните или фитосанитарните мерки, необходими за постигане на подходящо ниво на санитарна или фитосанитарна защита на техните пазари на износ.

2. Там, където са необходими значителни инвестиции, за да може развиваща се страна членка износител да спазва санитарните или фитосанитарните изисквания на страна вносителка, последната следва да предвиди предоставянето на такава техническа помощ, която да позволи на развиващата се страна износител да осъществи и разшири възможностите си за достъп на съответната стока до пазарите.

Член 10

Специално и диференцирано третиране

1. При подготовката и прилагането на санитарни или фитосанитарни мерки страните членки следва да имат предвид специалните потребности на развиващите се страни членки и по-конкретно на най-слабо развитите страни членки.

2. Там, където необходимата степен на санитарна или фитосанитарна защита позволява постепенното въвеждане на нови санитарни или фитосанитарни мерки, следва да се предвидят по-дълги срокове за спазване относно стоки от интерес за развиващи се страни членки, за да бъдат пригодени възможностите за износ.

3. За да бъде осигурена възможност развиващи се страни членки да могат да съблюдават разпоредбите на това споразумение, Комитетът е упълномощен да разреши на подобни страни, при поискване, конкретизирано и ограничено във времето пълно или частично освобождаване от задължения, предвидени в настоящото споразумение, отчитайки техните финансови и търговски нужди и потребности на тяхното развитие.

4. Страните членки би следвало да насърчават и улесняват активното участие на развиващите се страни членки в съответните международни организации.

Член 11

Консултации и уреждане на спорове

1. Разпоредбите на член XXII и член XIII на ГАТТ (1994) така, както са разработени и отразени в Договореността относно уреждането на спорове, следва да се прилагат при провеждането на консултации и уреждането на спорове в съответствие с това споразумение, освен когато в настоящото не е посочено друго.

2. При спор по това споразумение, отнасящ се до научни или технически въпроси, т. нар. „панел“ — група на съдебни заседатели, следва да се посъветва с експерти, избрани от съдебните заседатели след консултации със страните по спора. За целта при преценка, че е необходимо, групата съдебни заседатели може да създаде техническа консултантска експертна група или да проведе консултации със съответните международни организации по молба на една от страните по спора или по свое желание.

3. Нищо от съдържащото се в това споразумение не бива да накърнява правата на страните членки, произтичащи от други международни споразумения, включително правото да се позовават на постигнато разбирателство за взаимни отстъпки или механизмите за уреждане на спорове на други международни организации, или признатите въз основа на други международни споразумения механизми.

Член 12

Администриране

1. С настоящото се създава Комитет по санитарни и фитосанитарни мерки, за да се осигури постоянна възможност за консултации. Той ще изпълнява функциите, необходими за прилагане на разпоредбите на това споразумение и за по-нататъшното осъществяване на целите му, и по-конкретно на тези, свързани с въпросите на хармонизирането. Комитетът взема решения с консенсус.

2. В процеса на работата Комитетът следва да насърчава и подпомага провеждането на *ad hoc* консултации или преговори между страните членки по конкретни санитарни или фитосанитарни въпроси. Комитетът следва да насърчава използването на международни стандарти, указания или препоръки от всички страни членки и във връзка с това следва да спонсорира технически консултации и обучение, с цел подобряване на координацията и ускоряване на интеграцията между международните и националните системи и подходите за одобряване използването на добавки в храната или за въвеждане на допустими норми за замърсяване на храни, напитки и фуражи.

3. Комитетът следва да поддържа тесни взаимоотношения със съответните международни организации в областта на санитарната и фитосанитарната защита, особено с Комисията по *Codex Alimentarius*, Международното бюро по епизоотии и Секретариата на Международната конвенция за растителна защита, с цел осигуряване на най-добрите съществуващи научни и технически съвети при администрирането на това споразумение и за да се предотврати ненужното дублиране на дейностите.

4. Комитетът следва да разработи процедура за наблюдение на процеса на международно хармонизиране и използване на международни стандарти, указания или препоръки. За тази цел, съвместно със съответните международни организации, Комитетът би следвало да подготви списък на международни стандарти, указания или препоръки, отнасящи се към санитарни или фитосанитарни мерки, които според Комитета оказват влияние главно върху търговията. Списъкът следва да включва международните стандарти, указания или препоръки, които страните членки прилагат като условия за внос или въз основа на които внасят стоки, отговарящи на тези стандарти, могат да бъдат допуснати до техните пазари. В случаите, в които страна членка не прилага международни стандарти, указания или препоръки като условие за внос, страната членка би трябвало да обоснове причините за това и по-специално дали счита стандарта за недостатъчно строг, за да осигури подходящо ниво на санитарна или фитосанитарна защита. Ако страната членка преразгледа позицията си, след като е представила своята информация за прилагането на стандарти, указания или препоръки в качеството им на условия за внос, тя би трябвало да представи обяснение за промяната и по този начин да информира Секретариата, както и съответните международни организации, освен ако подобна

информация и обяснение не са били представени в съответствие с процедурите, предвидени в Приложение Б.

5. За да се избегне ненужно дублиране, Комитетът може да реши, при необходимост, да използва информацията, осигурена в хода на процедурите, особено за нотифициране, които се прилагат от съответните международни организации.

6. Комитетът може, въз основа на инициативата на една от страните членки, по подходящия начин да покани съответните международни организации или техни спомагателни органи да обсъдят конкретни въпроси, отнасящи се до определен стандарт, насока или препоръка, включително и основанията за поясненията относно въздържане от прилагане според алинея 4.

7. Комитетът ще извърши преглед на действието и прилагането на това споразумение три години след датата на влизане в сила на Споразумението на СТО и при възникване на необходимост след това. Когато е уместно, Комитетът може да представя пред Съвета по търговията със стоки предложения за поправки на текста на настоящото споразумение, като се отчита в частност придобития при прилагането му опит.

Член 13

Прилагане

Страните членки носят пълна отговорност съгласно това споразумение за съблюдаването на всички задължения, изложени тук. Страните членки следва да формулират и прилагат положителни мерки и механизми, подпомагащи съблюдаването на разпоредбите на това споразумение от други органи, освен тези на централните правителствени органи. Страните членки следва да предприемат разумно обосновани мерки, в рамките на техните възможности, за да гарантират, че неправителствените организации на тяхна територия, както и регионалните органи, в които членуват съответните организации на тяхна територия, спазват съответните разпоредби на това споразумение. Освен това, страните членки не трябва да предприемат мерки, които пряко или косвено изискват или насърчават регионални или неправителствени органи или органи на местната власт да действат в противоречие с разпоредбите на това споразумение. Страните членки следва да обезпечат използването на услугите на неправителствени органи при прилагането на санитарни или фитосанитарни мерки, само ако тези органи спазват разпоредбите на настоящото споразумение.

Член 14

Заклучителни разпоредби

Най-слабо развитите страни могат да отложат прилагането на разпоредбите на споразумението за период от пет години след датата на влизане в сила на Споразумението за СТО относно санитарни или фитосанитарни мерки, които засягат вноса или

вносни стоки. Други развиващи се страни членки могат да отложат прилагането на разпоредбите на това споразумение, с изключение на тези по чл. 5, ал. 8 и чл. 7 за период от две години след датата на влизане в сила на Споразумението за СТО относно

съществуващите санитарни или фитосанитарни мерки, които засягат вноса или вносните стоки, ако прилагането на тези мерки е възпрепятствано от липсата на технически опит, техническа инфраструктура или ресурси.

ПРИЛОЖЕНИЕ А

ОПРЕДЕЛЕНИЯ ⁽¹⁾

1. Санитарна или фитосанитарна мярка — всяка мярка, прилагана:

- а) за защита на живота или здравето на животните или растенията на територията на страната членка от рискове, произтичащи от навлизането, развитието или разпространението на вредители, болести, болестотворни организми или носители на зарази;
- б) за защита на живота и здравето на хората, животните или растенията на територията на страна членка от рискове, произтичащи от добавки в храната, замърсяване, токсини или болестотворни организми в храните, напитките или фуражите;
- в) за защита на човешкия живот или здраве на територията на страна членка от рискове, произтичащи от болести, пренасяни от животни, растения или продукти от тях, или от навлизането, установяването или разпространението на вредители; или
- г) за предотвратяване или ограничаване на друга вреда от навлизането, установяването или разпространението на вредители на територията на страна членка.

Санитарните или фитосанитарните мерки включват всички съответни закони, постановления, наредби, изисквания и процедури, включващи в частност критерии за краен продукт; производствени методи; проверка, инспектиране, процедури за сертифициране и удостоверяване; въвеждане на карантини, включително съответните изисквания, свързани с транспортирането на животни или растения, или с материалите, необходими за тяхното оцеляване по време на транспортирането; разпоредби за съответните статистически методи, процедури за подбор на извадки и методи за оценка на риска; и изисквания за пакетиране и етикетиране, свързани пряко с безопасността на хранителните стоки.

2. Хармонизиране — въвеждането, признаването и прилагането на общи санитарни и фитосанитарни мерки от различните страни членки.

3. Международни стандарти, указания и препоръки:

- а) за безопасност на хранителните стоки, стандартите, указанията и препоръките, установени от Комисията по *Codex Alimentarius*, свързани с добавки в храната, утайки от ветеринарни препарати и пестициди, замърсители, методи за анализ и подбор и правилници и насоки за хигиенна практика;
- б) за здравето на животните и зоонозата, стандартите, указанията и препоръките, разработени под егидата на Международното бюро по эпизоотии;
- в) за здравето на растенията, международните стандарти, указанията и препоръки, разработени от Секретариата към Международната конвенция за растителна защита в сътрудничество с регионалните организации, работещи в рамките на Международната конвенция за растителна защита; и

⁽¹⁾ За целите на тези определения понятието „животни“ включва риби и диви животни; понятието „растения“ включва горски и диви растения; понятието „вредители“ включва плевели; и понятието „замърсители“ включва утайки от пестициди и остатъчни ветеринарни препарати и странични примеси.

- г) за въпроси извън обсега на дейност на гореспоменатите организации, подходящи стандарти, указания и препоръки, установени от други сходни международни организации, признати от Комитета, с достъп за членство, отворен за всички страни, членки на СТО.
4. *Оценка на риска* — преценката за вероятността от възникване, развитие и разпространение на вредители или заболяване на територията на страна членка вносител според санитарните или фитосанитарните мерки, които могат да бъдат приложени, и свързаните с това потенциални биологични или икономически последици; или преценката за възможно вредно влияние върху здравето на човека или животните в резултат на наличието на добавки, замърсители, токсини или болестотворни организми в храните, напитките или фуражите.
5. *Подходящо или необходимо ниво на санитарна или фитосанитарна защита* — степента на защита, счтена за необходима от страна член, която въвежда санитарни или фитосанитарни мерки за защита на живота и здравето на хората, животните или растенията на собствената си територия.

ЗАБЕЛЕЖКА: Много страни членки се позовават на тази концепция като на „приемлива степен на риск“.

6. *Район, свободен от болести или вредители* — район, независимо дали включва цялата страна или част от нея, няколко страни или части от тях, както са определени от компетентните органи, в които няма проява на някакъв вид вредител или болест.

ЗАБЕЛЕЖКА: Район, свободен от вредители или болести, може да заобикаля или да бъде заобиколен, или да е съседен на район — независимо дали е на територията на една страна или в географски район, който включва части от няколко страни или целите страни, в който даден вид вредител или болест се среща, но е обект на регионални мерки за контрол, като например въвеждането на защита, наблюдение и буферни зони, които могат да ограничат или премахнат въпросния вредител или болест.

7. *Район със слабо разпространение на вредители и ниска заболяемост* — район, независимо дали включва цяла страна или част от нея, няколко страни или части от тях, както е определен от компетентните органи, в който даден вид вредител или заболяване се среща рядко и е обект на ефективно наблюдение, контрол и мерки за унищожение.

—————

ПРИЛОЖЕНИЕ Б

ПРОЗРАЧНОСТ НА САНИТАРНИТЕ И ФИТОСАНИТАРНИТЕ НАРЕДБИ

Публикуване на наредбите

1. Страните членки следва да гарантират, че всички санитарни и фитосанитарни наредби ⁽¹⁾, които са били одобрени, ще бъдат незабавно публикувани така, че да бъде дадена възможност на заинтересованите страни членки да се запознаят с тях.
2. Освен при спешни случаи страните членки следва да оставят приемлив период от време между публикуването на санитарна или фитосанитарна наредба и влизането ѝ в сила, за да се даде възможност на производителите в страните износителки, и по-специално на развиващите се страни членки, да пригледат своите продукти и производствени методи към изискванията на страната вносител.

Информационни центрове

3. Всяка страна членка следва да осигури наличието на информационен център, който да носи отговорност за предоставянето на отговори на всички основателни запитвания от заинтересовани страни членки, а също и за предоставянето на съответните документи относно:
  - а) всички санитарни или фитосанитарни наредби, приети или предложени на нейната територията;
  - б) действащите на нейна територия процедури по контрол и инспектиране, процесите на производство и налагането на карантина, допустими норми за наличие на пестициди и процедури за одобряване на добавки в храната;
  - в) процедури за оценка на риска, отчетените фактори, както и определянето на подходящата степен на санитарна или фитосанитарна защита;
  - г) членството и участието на страната членка или на съответни органи на територията ѝ в международни и регионални санитарни и фитосанитарни организации и системи, както и в двустранни и многостранни договорености и спогодби в обсега на това споразумение и текстовете на подобни договорености и спогодби.
4. Страните членки следва да гарантират, че копията на документи, поискани от заинтересовани страни членки, ще бъдат предоставяни на цена (при наличието на такава), равна на тази, плащана от гражданите ⁽²⁾ на въпросната страна, към която са прибавени разходите по доставката.

Процедури за нотифициране

5. Когато международен стандарт, указание или препоръка не съществува или съдържанието на предложена санитарна или фитосанитарна наредба не се припокрива по същество със съдържанието на международен стандарт, указание или препоръка и ако наредбата би могла да окаже съществено въздействие на търговията на друга страна членка, страните членки следва:
  - а) да публикуват своевременно информация по начин, който да позволи на заинтересовани страни членки да се запознаят с предложението за въвеждане на определена наредба;
  - б) да нотифицират другите страни членки чрез Секретариата за стоките, засегнати в наредбата, заедно с кратко указание за целта и обосновката на предложената наредба. Подобни нотификации следва да се правят на ранен етап, когато все още е възможно да се нанесат поправки и да се вземат предвид забележките;
  - в) при поискване да предоставят на други страни членки копия от предложената наредба и при възможност да отграничат разделите, които по същество се отклоняват от международните стандарти, указания или препоръки;
  - г) без дискриминация да позволят на други страни членки да направят писмени коментари в разумни срокове, да обсъдят тези коментари при проявено желание и да имат предвид тези коментари и резултатите от проведените обсъждания.
6. Независимо от това, когато възникнат спешни за опазването на здравето проблеми или има опасност да възникнат в страна членка, тази страна може да пропусне някои от изброените в алинея 5 на настоящото приложение етапи, ако счете това за необходимо, при положение че страната членка:
  - а) незабавно нотифицира другите страни членки чрез Секретариата за конкретната наредба и засегнатите стоки с кратка информация за целта и обосновката на наредбата, включително и за естеството на спешния проблем/и;
  - б) предостави, при поискване, копия от наредбата на други страни членки;
  - в) позволи на други страни членки да правят писмени коментари, да обсъждат тези коментари при поискване и вземе предвид коментарите и резултатите от обсъжданията.

⁽¹⁾ Санитарни и фитосанитарни мерки, като например общоприложими закони, постановления и наредби.

⁽²⁾ Когато става въпрос за отделна митническа територия, членка на СТО, терминът „гражданин“ в споразумението се използва в смисъла на лица, физически или юридически, които имат постоянно местожителство или действителни и действащи промишлени или търговски предприятия на тази митническа територия.

7. Нотификациите до Секретариата ще бъдат на английски, френски или испански език.
8. По молба на други страни членки развитите страни членки следва да предоставят копия от документи или, ако документите са обемисти, обобщения на документите, споменати в конкретна нотификация, на английски, френски или испански език.
9. Секретариатът следва незабавно да разпространява нотификацията сред всички страни членки и интересуващи се международни организации и да привлече вниманието на развиващите се страни членки към всяка нотификация, свързана със стоки, представляващи специален интерес за тях.
10. Страните членки следва да определят един централизиран правителствен орган, който да отговаря за прилагането в национален мащаб на разпоредби, отнасящи се до процедури за нотифициране съгласно алинеи 5, 6, 7 и 8 на настоящото приложение.

Общи ограничения

11. Нищо от съдържанието на това споразумение не следва да се тълкува като изискване за:
    - а) предоставяне на подробности или копия на проектодокументи или публикуване на текстове, освен на родния език на страната, с изключение на постановеното в алинея 8 на това приложение; или
    - б) оповестяване от страните членки на поверителна информация, която би могла да възпрепятства влизането в сила на законодателни актове по санитарни или фитосанитарни мерки или би повлияло на законните търговски интереси на определени предприятия.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ В

КОНТРОЛ, ИНСПЕКТИРАНЕ И ПРОЦЕДУРИ ЗА ОДОБРЯВАНЕ ⁽¹⁾

1. По отношение на всяка процедура за проверка и обезпечаване прилагането на санитарни или фитосанитарни мерки страните членки следва да гарантират, че:
  - а) тази процедура се предприема и прилага без неоснователно закъснение и при не по-малко благоприятни условия за вносни стоки в сравнение с подобни стоки местно производство;
  - б) стандартният срок за провеждане на процедурата се публикува или очакваният срок се оповестява на заявителя при поискване; при приемане на заявление компетентният орган незабавно проверява дали документацията е в пълен комплект и информира заявителя точно и изчерпателно за всички пропуски; компетентният орган уведомява заявителя възможно най-бързо за резултатите от процедурата, точно и изчерпателно, за да може заявителят да направи, ако се налага, поправки; дори и при наличието на недостатъци в заявлението, компетентният орган продължава работа по процедурата, доколкото е реално възможно, по молба на заявителя; и че при проявено желание заявителят ще бъде информиран за етапа, до който е стигнала процедурата, като му се представи и обяснение за всяко забавяне;
  - в) изискванията за информация се ограничават до необходимото за осъществяване на процедури за подходящ контрол, инспектиране и одобряване, включително за одобряване на използването на добавки или за въвеждането на допустими норми за замърсители в храни, напитки и фуражи;
  - г) поверителността на информацията относно внасяните стоки, произтичаща от или предоставена във връзка с контрола, инспектирането или одобряването, се спазва при не по-малко благоприятни условия от тези за местни стоки и по начин, при който законните търговски интереси са защитени;
  - д) всички изисквания за контрол, инспектиране и одобряване на отделни образци от стоки се ограничават в рамките на разумното и необходимото;
  - е) всички такси, наложени във връзка с процедурите за вносни стоки, са равностойни спрямо таксите, наложени за подобни стоки местно производство или произведени в други страни членки, и не трябва да превишават действителната цена на услугата;
  - ж) да се прилагат еднакви критерии при използването на помощни средства, при процедурата и подбора на образци от вносни стоки и за местни стоки, за да се сведат до минимум неудобствата за заявителите, вносителите, износителите или техните представители;
  - з) когато има промяна на спецификациите на дадена стока в резултат на осъществен контрол или инспекция, по смисъла на приложимите наредби, процедурата за модификация на продукта се ограничава до това, какво е необходимото за определяне на наличието на основателна сигурност, че продуктът все още отговаря на изискванията на въпросните наредби; и
  - и) да съществува процедура за преглед на жалбите, свързани с действието на такива процедури за предприемане на точни мерки, когато оплакването е основателно.

Когато страна членка прилага система за одобряване използването на добавки в храната или за установяване на допустими норми за замърсители в храни, напитки или фуражи, която забранява или ограничава достъпа до вътрешните пазари въз основа на одобрение, страната вносител следва да приеме прилагането на съответния международен стандарт като основание за достъп до вземането на окончателно решение.
2. Когато според санитарна или фитосанитарна мярка се изисква осъществяването на контрол на производствено ниво, страната членка, на чиято територия се извършва производството, следва да предостави необходимата помощ, улесняваща осъществяването на контрол и работата на контролните органи.
3. Нищо от съдържанието на това споразумение не следва да възпрепятства страните членки да извършват необходимата инспекция на тяхна собствена територия.

⁽¹⁾ Процедурите по контрол, инспектиране и одобряване включват в частност процедури за подбор на образци, проверка и сертифициране.